

DISSABTE DESPRÉS DE L'EPIFANIA
Homilia del P. Abat Josep M. Soler
Professió temporal G. Vicenç Santamaria
12 de gener de 2008
Jo 3, 22-30

Tot al llarg d'aquesta setmana, germans i germanes estimats, els evangelis de cada dia ens han anat presentant la manifestació, l'Epifania, de Jesús en terres de Galilea, la regió fronterera entre el món jueu i el món hel·lenístic; una terra de pas i d'intercanvis econòmics i culturals. S'anticipava així la manifestació de Jesús a tots els pobles de la terra, que al llarg dels segles es va fent realitat per la predicació de l'Església. Jesús a Galilea manifesta l'amor que Déu té a la humanitat i com li aporta la llum que il·lumina els cors i les intel·ligències; com Déu li aporta la paraula de vida que allibera i guareix l'interior de les persones i les restaura en la seva dignitat. Jesús es manifesta, també, com l'aliment que nodreix l'esperit i li dóna la força per lluitar contra les forces del mal.

Avui, en canvi, hem trobat Jesús a Judea, la regió central del poble d'Israel. *La gent hi anava a fer-se batejar* per ell, deia l'evangelista. Aquest fer-se batejar expressava el desig que la gent tenia de conversió a Déu, la seva voluntat de purificació i de canvi de vida. El baptisme que Jesús atorgava era l'anticipació del baptisme en l'Esperit que després de Pasqua deixaria a l'Església. *Tothom hi va*, deien els deixebles de Joan, remarcant l'atractiu que exercia Jesús i potser, també, pensant que hi hauria una competència entre el Baptista i el nou rabí. En canvi, una vegada més hem sentit la veu de Joan –com la sentíem a l'advent– que testimoniacava a favor de Jesús i el presentava com a *Messies* del qual ell era només el precursor que li preparava el camí. Perquè Jesús actuava per un do que li havia *estat donat del cel*; la seva capacitat d'atracció venia de Déu. Joan presentava Jesús, també, com a *l'espòs*, és a dir aquell que ve per estimar entranyablement cada persona i dur-la a la seva plenitud existencial.

L'Epifania de Jesús continua al llarg del temps. I des de fa segles molts homes i dones l'han acollit i l'han fet el centre de les seves vides. També als nostres dies Jesús amb la seva paraula i el testimoniatge de la seva vida continua atraient gent de totes les edats, joves i grans, que per la fe el descobreixen contemporani, present al fons del cor i en la fraternitat dels germans en la fe, operant en la seva Paraula i en els seus Sagraments.

Per aquests homes i dones atrets per Jesús, la figura de sant Joan exerceix una forta atracció. Entre aquests, hi ha els primers monjos, que consideraven Joan Baptista com al seu capdavanter. Perquè, com ell, els monjos volien ser amics *de l'espòs*, amics del Crist. Per això optaven per un estil de vida semblant al del Baptista, que els ajudés a viure la radicalitat de la seva consagració a Déu; amb el celibat expressaven el seu amor preferencial pel Crist; els movia el desig d'experimentar l'*alegria* de sentir la veu de *l'espòs*. I, també, com Joan Baptista volien ser testimonis del *Messies* davant de tothom i de com val la pena de donar-se plenament a la missió de preparar-li el camí en el propi cor i en el dels altres.

Aquest ideal dels primers monjos continua essent ben viu avui. Allò que el monjo estima més de tot és Jesucrist (cf. RB 5, 2) i el seu ideal és anar evangelitzant el propi interior per anar-se identificant amb ell. Per això viu un procés de conversió, de purificació del cor que dura tota la vida perquè demana anar vençant els volers

egoistes per poder créixer en l'amor. Així el monjo es va disposant a ser *amic de l'espòs* bo i escoltant la seva veu; és a dir, estant atent a la seva paraula –a la Paraula que ens comunica la Sagrada Escripura– i fent-se prompte a posar-la en pràctica. D'aquesta manera es viu un procés en el qual el propi jo de tendències poc evangèliques va minvant mentre va creixent la vida del Crist en un mateix.

Mai aquest procés no es pot viure aïllat. És un procés que insereix cada vegada més en l'Església, el Poble de Déu al qual el monjo pertany des del seu baptisme. Joan mateix testimoniava que el Crist és el cap d'aquest poble, amb aquella expressió tan bonica que hem sentit: *l'esposa és només de l'espòs*. El monjo ho sap, que el Poble de la nova Aliança és de *l'espòs*, de Jesús. I per això el monjo, que vol estimar el Crist per damunt de tot, procura estimar entranyablement aquesta *esposa*, l'Església, malgrat les fallades i els pecats dels seus membres i dels mancaments que constata en ell mateix. El monjo cristià és sempre un home o una dona de profunda consciència eclesial. I té *una gran alegria* quan sent la veu del Crist que ressona en l'Església per guiar-nos per camins de santedat i justícia. I quan, per mitjà de l'Església, la veu del Crist ressona en el món per portar-li la llum, l'alliberament i la pau. Tal com deia un autor monàstic antic, Evagri Pòntic, "el monjo se separa de tots –en la seva cel·la, en el seu monestir– per ser amic de tots". El cor del monjo, a mida que es va pacificant, va creixent en l'amor i es va eixamplant fins a abastar tot l'univers creat, particularment els homes i dones germans seus.

El G. Vicenç Santamaria, al llarg de la seva vida, ha procurat anar escoltat la veu de *l'espòs*, el Crist, i ara, en el si del Poble de Déu i en bé de tota la humanitat vol donar-se-li tot seguint el camí monàstic a l'escola de sant Benet i en la nostra comunitat de Montserrat. Ha anat descobrint en la seva experiència personal que l'espiritualitat benedictina, arrelada en la tradició espiritual dels Pares de l'Església d'orient i d'occident, ensenya a viure la Filocàlia; és a dir, l'amor a la bellesa. L'amor a la Bellesa de Déu reflectida en el rostre de Jesucrist; amor a la bellesa de *l'esposa* manifestada en el seus sants; a la bellesa de l'ésser humà quan –minvant en allò negatiu i deixant créixer la vida segons l'Esperit– es va transfigurant per l'amor evangèlic; l'amor a la bellesa de la comunitat dels germans (cf. RB 1, 5) que s'avancen a honorar-se amb un amor ferventíssim (RB 72, 3) i lloen el Creador per la seva tendresa entranyable (cf. RB 16, 4). Acompanyem, doncs, en la pregària el G. Vicenç perquè avanci més i més per aquest camí.